

Kirkeministeriet

Offentliggjort den 17. maj 2020

Senest revideret den 14. august 2021

Retningslinjer for en ansvarlig håndtering af corona/COVID-19-tiltag i folkekirken og andre trossamfund

COVID-19 har alvorlige konsekvenser for danskernes liv og hverdag. Der er tidligere taget mange og vidtgående initiativer for at afbøde konsekvenserne af udbruddet, herunder har folkekirken og andre trossamfund holdt deres lokaler lukkede for offentligheden. Tiltagene må løbende afpasses den aktuelle smittesituation, herunder særligt årstidsskift, vaccinationstilslutning i befolkningen og udbredelse af særligt smitsomme virusvarianter.

Forudsætningen for at begrænse smittespredningen i Danmark er, at alle fortsat efterlever sundhedsmyndighedernes anbefalinger. Her har folkekirken og andre trossamfund et stort ansvar for at sikre, at smittespredningen minimeres, og at der fortsat er et skærpet fokus på bl.a. at blive hjemme, hvis man er syg eller har symptomer samt god hygiejne og udluftning respekteres. Folkekirken og andre trossamfund bør i den forbindelse være særligt opmærksomme på at undgå smittespredning blandt personer med øget risiko som ikke er vaccinerede, som er til stede ved gudstjenester, messe, fredagsbøn, vielser, barnedåb, begravelse/bisættelse og lignende religiøse handlinger samt menighedsaktiviteter m.v.

Se i den forbindelse afsnittet nedenfor om Tiltag ved lokale smitteudbrud m.v.

Generelle regler og retningslinjer

Indendørs såvel som udendørs gudstjenester, messe, fredagsbøn, vielser, barnedåb, begravelse/bisættelse og lignende religiøse handlinger samt menighedsaktiviteter er omfattet af et generelt forbud mod forsamlingsforbuddet på mere end 500 personer, jf. [bekendtgørelse om forbud mod store forsamlingsforbuddet på mere end 500 personer](#). (Forsamlingsforbuddet ophæves forventeligt d. 1. september 2021 jf. Aftale om yderligere udfasning af restriktioner mv. fra den 11. juni 2021.)

Ved menighedsaktiviteter med flere end 500 deltagere, hvor deltagerne i det væsentlige sidder ned på faste pladser med ansigtet vendt i samme retning, gælder der forskellige regler afhængig af om aktiviteten foregår indendørs eller udendørs, jf. [bekendtgørelse om afvikling af større menighedsarrangementer i folkekirken og trossamfund uden for folkekirken i forbindelse med håndtering af covid-19](#).

Se nærmere om større menighedsaktiviteter under afsnittet *Større menighedsaktiviteter udover rituelle ceremonier* nedenfor.

Gudstjenester, messer, fredagsbøn, vielser, dåb og begravelser/bisættelser og lignende religiøse handlinger samt menighedsaktiviteter i lokaler, som folkekirken og trossamfund uden for folkekirken råder over, skal overholde de gældende krav til lokaler, hvortil offentligheden har adgang, jf. [bekendtgørelse om restriktioner for lokaler og lokaliteter inden for folkekirken og trossamfund uden for folkekirken i forbindelse med håndtering af covid-19](#), herunder:

1. Der skal i eller ved lokalerne opsættes informationsmateriale om, at personer, der har symptomer på corona/COVID-19, bør isolere sig i hjemmet, og om god hygiejne og hensigtsmæssig adfærd i det offentlige rum. Informationsmaterialet offentliggøres af Sundhedsstyrelsen.
2. Det skal sikres, at alle ansatte, frivillige og besøgende overholder Sundhedsstyrelsens anbefalinger om god hygiejne og hensigtsmæssig adfærd. Anbefalingerne offentliggøres af Sundhedsstyrelsen.
3. Der skal være vand og flydende sæbe eller alkoholbaseret (mindst 70 % alkohol) hånddesinfektionsmiddel tilgængeligt for deltagere og besøgende.

Desuden bør sundhedsmyndighedernes generelle anbefalinger om forebyggelse af smittespredning iagttages:

- Der bør sikres god tid efter hver gudstjeneste/aktivitet, så besøgende kan forlade lokalerne i god ro og orden, og nye besøgende har god tid til at ankomme til næste aktivitet.
- Der bør så vidt muligt sikres god og hyppig udluftning i de anvendte lokaler. Hvis der ikke er klima anlæg i lokalet, bør udluftning ske proportionalt med lokalernes størrelse. Der bør luftes ud efter aktiviteter, og det bør gennem planlægning sikres, at der er god tid til dette efter hver aktivitet. Recirkulation af luft i ventilationssystemer skal undgås. Fælles kontaktpunkter rengøres grundigt efter hver gudstjeneste/aktivitet, og der bør planlægges med fornøden tid hertil. Se Sundhedsstyrelsens brev til arbejdsgivere om luftskifte på arbejdspladsen [her](#).
- Ved længerevarende aktiviteter med varighed på mere end 2 timer kan lokalerne eventuelt tømmes for personer ca. en gang i timen, hvor der luftes ud i lokalet, gerne med gennemtræk. Dette gælder ikke lokaler med ventilationssystemer, som løbende sikrer luftskifte i lokalet.
- Håndhygiejne anbefales f.eks. ved ankomst til og fra lokalerne, mellem forskellige opgaver og aktiviteter, før spisning m.v. Der bør ikke være fælles håndklæder, sæbestykker m.v. på toiletter og lign. Benyt i stedet flydende sæbe og papirhåndklæder.
- Hvis der holdes arrangementer med buffetservering, fællesspisning m.v. bør der være særlig fokus på kontaktflader, herunder god håndhygiejne og evt. portionsskåle ved selvservering. Der bør opstilles hånddesinfektionsmiddel relevante steder, f.eks. i begge ender af en buffet.

Sundhedsmyndighedernes generelle anbefalinger om forebyggelse af smittespredning kan findes [her](#).

Arbejdstilsynet vejleder endvidere arbejdspladserne. Arbejdstilsynets informationsmateriale kan findes [her](#).

Danske myndigheder har på www.coronasmitte.dk samlet information om corona/COVID-19.

Derudover bør nedenstående hensyn følges med henblik på at mindske risikoen for smittespredning og samtidig skabe tryghed for deltagere, besøgende, ansatte og frivillige.

Retningslinjerne for en ansvarlig håndtering af corona/COVID-19-tiltag i folkekirken og andre trossamfund er dynamiske og tilpasses løbende situationen.

Det er et lokalt ansvar at sikre, at håndteringen af de nødvendige tiltag i praksis kan ske efter retningslinjerne og med overholdelse af sundhedsmyndighedernes anbefalinger. Arbejdsgiverne opfordres til inddragelse af medarbejderne i planlægning af de konkrete tiltag. Arbejdsgiverne skal som led i samarbejde om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen inddrage medarbejdere i planlægningen

af konkrete tiltag med betydning herfor. Hvor der findes en arbejdsmiljøorganisation på institutionen, skal det ske med inddragelse af denne.

Der bør sikres tilstrækkelig tid og bemanning (ansatte eller frivillige) til, at der kan foretages en grundig udluftning og rengøring af lokalerne mellem de planlagte aktiviteter. Almindelig rengøring med f.eks. vand og sæbe er i de fleste tilfælde tilstrækkelig. Frekvens af rengøring bør tilpasses aktiviteten, men identifikation samt hyppig og gentagen rengøring af kontaktpunkter og kontaktflader som dørhåndtag, gelændere m.v. er særlig vigtigt i lokaler og situationer med mange besøgende og/eller mange berøringer. Herudover bør der være særlig opmærksomhed på rengøring af toilet- og vaskefaciliteter.

Nadver og andre religiøse spise- og drikkeritualer

I den udstrækning indtagelse af spise og drikke som led i gudstjenesten, messen, fredagsbønnen eller den religiøse handling anses for påkrævet, bør man nøje overveje, hvordan det kan gennemføres sundhedsmæssigt forsvarligt. Der bør ikke anvendes fælles drikkebæger. Man kan f.eks. overveje,

- om man, alt efter trossamfundets traditioner, vil opfordre deltagerne til selv at medbringe spise og drikke og evt. glas, service m.m. Det anbefales, at man ved opslag på f.eks. sociale medier og plakater oplyser herom forud for ceremonien;
- om man kan anvende engangsservice eller sikre, at genbrugelig service altid rengøres korrekt efter brug;
- hvordan ansatte og frivillige, der medvirker ved uddeling af nadveren eller andre former for spise og drikke, kan minimere smitterisikoen, f.eks. ved fokus på god håndhygiejne inden og efter uddeling eller brug af redskaber til uddeling.

Brug af genstande under gudstjeneste, messe, fredagsbøn m.v.

I folkekirken og andre trossamfund anvendes der i forskellige situationer under gudstjeneste, messe, fredagsbøn og ved religiøse handlinger fysisk håndgribelige genstande. Det kan også ske, at de deltagende skifter placering i lokalet, f.eks. i forbindelse med læsninger eller andet. Det bør i den forbindelse overvejes hvordan god håndhygiejne kan sikres, i forbindelse med brugen af disse, f.eks. ved at stille hånddesinfektion til rådighed så det er muligt at desinficere hænder inden man rører ved genstanden.

Personer med øget risiko

Sundhedsstyrelsen har igennem hele epidemien indskærpet, at det er afgørende for smitteforebyggelsen, at personer, der har symptomer på corona/COVID-19, bliver hjemme. Personer, som er smittede eller har symptomer, vil derfor stadig ikke have mulighed for at komme i folkekirken og andre trossamfund. Det samme gælder for personer, som er nær kontakt til en smittet, og som ikke er færdigvaccinerede.

Det anbefales, at folkekirken og andre trossamfund fastholder tilbud, f.eks. online eller andre af de iværksatte alternative initiativer, til smittede personer og personer, som har symptomer/er syge.

For ansatte med øget risiko, anbefales det, at ledelsen i dialog med den enkelte medarbejder laver en konkret og individuel vurdering med afsæt i Sundhedsstyrelsens vejledninger på området. Vaccinationsstatus kan inddrages i vurderingen, hvis medarbejderen ønsker at oplyse om dette.

Større menighedsaktiviteter udover rituelle ceremonier

Større menighedsaktiviteter er aktiviteter med flere end 500 deltagere, hvor deltagerne i al væsentlighed sidder ned på faste pladser med retning mod en scene, en oplægsholder eller lignende. Menighedsaktiviteter er f.eks. bøn, skrifte, personlig refleksion, babysalmesang, kirkekoncerter, foredrag, ældrecafé m.v. Der gælder forskellige regler for afholdelse af større menighedsaktiviteter

afhængigt af, om aktiviteten foregår indendørs eller udendørs, jf. [bekendtgørelse om afvikling af større menighedsarrangementer i folkekirken og trossamfund uden for folkekirken i forbindelse med håndtering af covid-19.](#)

Hvis der er flere deltagere til stede end 500 indendørs, skal aktiviteten overholde anbefaling om hygiejnetiltag m.v., samt krav om coronapas. Der er endvidere krav om klart adskilte sektioner med egen ind- og udgang og egne servicefaciliteter, således at der ved indendørs aktiviteter oprettes sektioner á 1.000 personer.

Hvis der er flere til stede end 500 personer udendørs skal aktiviteten overholde anbefaling om hygiejnetiltag m.v., samt krav om registrering af deltagerne med henblik på at sikre muligheden for effektiv smitteopsporing. Ved udendørs menighedsarrangementer med flere end 2.000 deltagere er der endvidere krav om coronapas (kravet om coronapas for udendørs arrangementer med flere end 2.000 deltagere vil gælde indtil 1. oktober 2021).

Endelig skal der ved alle aktiviteter med flere end 500 deltagere udarbejdes en sundhedsplan.

Ansatte, der medvirker, tæller ikke med i forhold til overholdelse af forsamlingsforbuddet.

Møder i folkekirkens menighedsråd m.m.

Møder i folkekirkens menighedsråd m.m. kan afholdes efter samme regler, som gælder for menighedsaktiviteter, jf. ovenstående afsnit.

Det fremgår af [bekendtgørelse om mulighed for midlertidig fravigelse af regler om møder i menighedsråd, provsti- og budgetudvalg, stiftsråd m.v. som led i håndtering af covid-19](#), at menighedsrådet ved stemmeflertal kan beslutte, at en menighedsrådsmøde skal gennemføres ved video-/telefonmøde. Et af menighedsrådet nedsat udvalg kan ved stemme flertal beslutte, at et udvalgsmøde gennemføres på samme måde.

Formanden skal ved tilrettelæggelse af møderne være opmærksom på, at mødelokalet har en størrelse og indretning, så de gældende krav til lokaler, hvortil offentligheden har adgang, overholdes. Formanden skal endvidere sikre, at der sker relevant rengøring og udluftning i lokalet før og efter mødet. Formanden bør også være opmærksom på, om der er medlemmer af rådet eller udvalget med øget risiko, som der bør være opmærksomhed omkring. Aftales det f.eks. at personerne ikke deltager fysisk, bør det sikres, at disse medlemmer har mulighed for at deltage i rådets eller udvalgets møder pr. video eller telefon.

Møder i andre trossamfund

Møder i andre trossamfund, herunder bestyrelsesmøder og generalforsamlinger, kan afholdes efter samme regler, som gælder for menighedsaktiviteter, jf. ovenstående afsnit om menighedsaktiviteter.

Hvis mødet kan afholdes som et video- eller telefonmøde, kan det være et godt alternativ til det fysiske møde, både for personer med øget risiko og for andre.

Særligt om folkekirkens uddannelsesinstitutioner

- Praktikforløb er underlagt samme vilkår som folkekirkens øvrige aktiviteter.

Tiltag til beskyttelse af ansatte og frivillige på arbejdspladsen

I henhold til den politiske aftale om udmøntning om genåbning pr. 21. maj 2021 er der fra den 1. august 2021 igen mulighed for 100 pct. fysisk fremmøde. Det kan lokalt overvejes, om det er nødvendigt at omlægge arbejdspladsens procedurer, f.eks. ved forskudt fremmøde, opdeling af medarbejdere i hold m.v. Sundhedsstyrelsen har igennem hele epidemien indskærpet, at det er afgørende for smitteforebyggelsen, at personer, der har symptomer på corona/COVID-19, ikke møder på arbejde eller

på deres uddannelsesinstitution, men bliver hjemme. Se i øvrigt nedenstående anbefalinger og vejledninger:

- Indretning af arbejdspladser og tilrettelæggelse af arbejdet i såvel folkekirken som andre trossamfund sker i henhold til sundhedsmyndighedernes retningslinjer og anbefalinger.
- Der gælder de samme arbejdsmiljøregler for arbejde på kontor som for alle andre jobfunktioner. Derfor skal arbejdsgiverne iværksætte foranstaltninger, der kan forebygge risiko for smitte med corona/COVID-19 så effektivt som muligt.
- Der er udarbejdet særligt informationsmateriale om beskyttelse af medarbejdere mod corona/COVID-19 ved arbejde på kontor: [Forebyg coronasmitte på kontorarbejdspladser \(at.dk\)](https://at.dk/forebyg-coronasmitte-pa-kontorarbejdspladser)
- Der er udarbejdet særligt informationsmateriale med henblik på forebyggelse af corona/COVID-19 på "det grønne område": <https://at.dk/coronasider/coronasmitte-det-groenne-omraade/>
- Der er udarbejdet anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen om personer i øget risiko, herunder deres varetagelse af arbejdsfunktioner: <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Haandtering-af-COVID-19-Anbefalinger-til-personer-i-oeget-risiko>.

Tiltag ved lokale smitteudbrud m.v.

Det har vist sig, at der kan opstå smitteudbrud i afgrænsede lokalområder, f.eks. i bestemte byer eller kommuner m.v. Der kan derfor blive behov for, at man i disse områder fraviger de retningslinjer, der ellers følges i resten af landet, og i stedet indfører ekstraordinære midlertidige tiltag for at imødegå og modvirke yderligere smittespredning.

Sådanne ekstraordinære midlertidige tiltag vil blive udmeldt af sundhedsmyndighederne på baggrund af de specifikke behov i situationen.

Det er Styrelsen for Patientsikkerhed, der håndterer lokale udbrud sammen med både nationale og lokale myndigheder i form af politi, region, kommune(r) m.fl. I dette samarbejde afgøres det, om der skal iværksættes særlige tiltag lokalt, herunder om der skal etableres særlig overvågning eller prioriteres testning til f.eks. institutioner m.v.

Generelt påhviler det menighedsrådene og de andre trossamfund at have et beredskab for håndtering af ansatte, frivillige og besøgende med symptomer på corona/COVID-19 som anført herunder.

Når en ansat, frivillig eller besøgende har symptomer på corona/COVID-19:

- Er den ansatte, den frivillige eller den besøgende mødt op, sendes vedkommende hjem.
- Rengøring af eventuelt arbejdsplads iværksættes, hvis der er tale om en ansat eller en frivillig.
- Selvisolation er ikke nødvendig for andre, som har haft nær kontakt til personen, hvis denne ikke er testet positiv, og derfor er det ikke nødvendigt at orientere eventuelle øvrige kolleger eller frivillige.

Når en ansat, frivillig eller besøgende er testet positiv for corona/COVID-19:

- Rengøring af eventuel arbejdsplads iværksættes, hvis der er tale om en ansat eller en frivillig.
- Den ansatte, den frivillige eller den besøgende bliver uafhængigt af kirken eller trossamfundet kontakttet af Coronaopsporing (i Styrelsen for Patientsikkerhed), som hjælper med kontaktopsporing.

- Ansatte og frivillige kan eventuelt sammen med deres nærmeste leder (kontaktperson eller lignende) hjælpe med at identificere, om der er kolleger, andre frivillige eller eksterne parter (f.eks. mødedeltagere), som kan kategoriseres som "nær kontakt" – ellers foregår dette i regi af Coronaopsporing.
- På arbejdet vil nære kontakter typisk være kolleger, andre frivillige eller mødedeltagere, defineret ud fra Sundhedsstyrelsens retningslinjer for nære kontakter.
- Nære kontakter vil blive ringet op af Coronaopsporing. Arbejdspladsen kan dog med den ansatte, den frivillige eller den besøgendes samtykke orientere de relevante personer, og eventuelt sende dem hjem.

Ved påvisning af tilfælde med bekræftet corona/COVID-19 vil den smittede blive kontaktet af Coronaopsporing (Styrelsen for Patientsikkerhed), der hjælper med at identificere, kontakte og informere nære kontakter til den smittede. Hvis Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer, at der skal ske bredere kontaktopsporing, vil Styrelsen for Patientsikkerhed kontakte kirken, trossamfundet mv.

Derudover bør berørte kirker og trossamfund efter omstændighederne i en lokal dialog overveje at træffe yderligere foranstaltninger i perioden med tiltag i lokalområdet, for eksempel:

- Skærpet opmærksomhed på [sundhedsmyndighedernes generelle råd til effektivt at forebygge smittespredning](#)
- Øget informationsindsats, evt. målrettet særlige grupper.

Man bør lokalt sørge for at holde sig løbende orienteret om udviklingen via nyheder fra anerkendte medier, og via hjemmesider som bl.a. www.coronasmitte.dk, www.sst.dk/da/corona, www.km.dk og www.folkekirkenspersonale.dk.